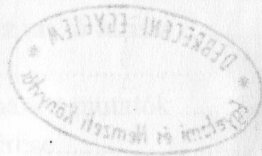

DEBRECENI EGYETEM

Martonné Erdős Katalin

A TURIZMUS ALAPJAI

idegenforgalmi és térségfejlesztési geográfus
szakirányú hallgatóknak

Debreceni Egyetemi Kiadó
Debrecen University Press
2009

Tartalom

Bevezetés.....	5
1. A turizmus fogalmának értelmezése.....	7
1.1. A turizmus definíciója.....	7
1.2. A turizmussal rokon fogalmak.....	8
2. A turizmus rendszere.....	10
2.1. A turisztikai kereslet.....	12
2.1.1. A motiváció.....	14
2.1.2. A szabadidő.....	18
2.1.3. A szabadrendelkezésű jövedelem.....	19
2.2. A turisztikai kínálat.....	22
2.2.1. A turisztikai vonzerők.....	23
2.2.1.1. A természeti vonzerők.....	24
2.2.1.2. Az ember alkotta vonzerők.....	31
2.2.2. A turisztikai célterületek alpinfrastruktúrája.....	36
2.2.3. Turisztikai infra- és szuprastruktúra.....	37
2.2.4. A vendégfogadás személyi, közösségi és szervezeti feltételei.....	40
2.2.5. A turisztikai célterületek biztonsági kockázatát meghatározó tényezők.....	41
2.2.6. A célterület árszínvonala.....	42
2.2.7. A turisztikai termék.....	44
2.2.8. A közvetítő szektor.....	47
2.2.9. A marketing.....	49
2.3. A turizmusrendszer központi eleme: az utazó turista.....	50
2.3.1. A turistatípusok.....	51
2.4. A turistaforgalom jellemzésére alkalmazott mutatók.....	54
2.4.1. A turistaforgalom irányának mérése.....	55
2.4.2. A turisztikai magatartás, utazási motivációk, szokások vizsgálata.....	58
2.5. Vitatott fogalmak.....	66
2.6. A turisztikai célterületről alkotott imázs és a turisztikai miliő.....	67
2.6.1. A turisztikai imázs.....	67
2.6.2. A turisztikai miliő.....	74
3. A turizmus története és jelenlegi trendjei.....	76
3.1. Turizmus az ókorban.....	76

3.2. A középkor turizmusa	77
3.3. Az elitturizmus korszaka (1789–1945)	81
3.4. A tömegturizmus időszaka (1945–1973)	88
3.4.1. A tömegturizmus kialakulásának okai és fő jellemzői	88
3.4.2. A nemzetközi turistaforgalom fő jellemzői 1945–1973 között.....	91
3.4.3. A belföldi turizmus alakulása	94
3.5. Az alternatív turizmus korszaka (1973–1990).....	96
3.5.1. Az alternatív turizmus térnyerésének okai és fő jellemzői.....	96
3.5.2. Alternatív turisztikai termékek	100
3.5.3. A nemzetközi vendégforgalom jellemzői 1973–1990 között, kontinensek, turisztikai nagyrégiók és régiók szerint	105
3.5.4. A belföldi turizmus alakulása	112
3.6. Korunk turizmusa és trendjei (1990–2020)	116
3.6.1. A nemzetközi vendégforgalom jellemzői 1990–2007 között turisztikai nagyrégiók és régiók szerint	117
3.6.2. A belföldi turizmus alakulása 1990-től napjainkig.....	130
3.6.3. Magyarország turizmusa 1990–2007.....	132
3.6.4. A jövő turizmusa a nemzetközi turisztikai trendek tükrében	145
3.6.4.1. Rövid- és középtávú prognózisok	145
3.6.4.2. A turisztikai kereslet trendjei	149
3.6.4.3. A turisztikai kereslet trendjei	154
4. A turizmuspolitika fogalma, célja és feladatai	157
4.1. Hazai turizmusfejlesztési koncepciók és programok	158
4.2. A turizmus rendszerét működtető, tevékenységét segítő hazai és nemzetközi szervezetek.....	166
4.2.1. A hazai turizmusrendszer irányítói és segítői.....	166
4.2.2. A turizmus nemzetközi szervezetei	170
Irodalomjegyzék	173